

Programma Gezondheid

1. Verwachte afwijking van de begroting

Op basis van de realisatie over de eerste maanden wordt over 2018 een financieel resultaat geprognoseerd van € 185.000 (1%). Deze uitkomst is per saldo een gevolg van lagere kosten (vacatures) en hogere inkomsten (subsidie artsen in opleiding en reizigersvaccinatie). Het resultaat is daarmee incidenteel van karakter (invulling vacatures heeft prioriteit, opleidingsstructuur wijzigt waardoor subsidies verdwijnen en reizigersvaccinatie profiteert van economische omstandigheden).

Inhoudelijk worden de beoogde reguliere werkzaamheden overeenkomstig de planning verricht. Bovendien zijn, naar aanleiding van het onderzoek naar de uitvoering jeugdgezondheidszorg (JGZ 3.0), de nodige projecten opgestart. In 2018 staat de uitwerking van de volgende lijnen centraal:

1. duidelijkheid over kaders, verantwoordelijkheden en facilitering van teams;
2. een gedragen visie op jeugdgezondheidszorg en de manier waarop die gaat worden vormgegeven passend bij het gedachtegoed van LPK;
3. starten en doorgaan met pilots die passen bij de gekozen richting;
4. opstellen van een innovatie-agenda voor 2019 en verder.

De agendacommissie Gezondheid bewaakt de voortgang en zal zo nodig bijsturen. De uitwerking kan naar verwachting in november van dit jaar aan de orde worden gesteld in de bestuurscommissie Gezondheid.

2. Indicatoren 2018

In het kader van de ontwerpbegroting 2018 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid elf indicatoren vastgesteld. De betrouwbaarheid van de cijfers is niet geheel op orde. Definiëring en registratie verdient nog de aandacht. Landelijk (GGDGHOR NL, VNG, VWS) duurt ook de discussie voort over het vaststellen van betekenisvolle indicatoren voor de publieke gezondheid.

Er is voor gekozen de eigen uitkomsten landelijk te vergelijken met GGD'-en die de JGZ 0 – 19 jaar uitvoeren en een nagenoeg zelfde inwonertal hebben (+/- 100.000 inwoners). De **referentiegroep** bestaat op basis daarvan uit de GGD'-en Groningen, Twente, Gelderland-Midden, West-Brabant en Hollands Noorden.

Pijler 1: Monitoring, signalering en advies:

Percentage verwezen kinderen naar extern

Het betreft het aantal verwezen unieke kinderen afgezet tegen het totaal aantal kinderen dat gezien is door de JGZ in de eerste vier maanden van 2018.

Indicator	2018-4	2017	Referentie groep 2017
Percentage verwezen kinderen extern	4,1%	4,7%	7,5%

Percentage gebruik meldcode kindermishandeling

Bij verdenking van kindermishandeling treedt de meldcode in werking. Het percentage betreft het aantal unieke cases afgezet tegen het totaal aantal kinderen gezien tijdens het contactmoment, onafhankelijk van eventuele melding AMK.

Indicator	2018-4	2017	Referentie groep 2017
Percentage gebruik meldcode kindermishandeling	0,05%	0,09%	0,18%

Aantal signalen/matches geregistreerd in Verwijsindex

De verwijsindex is een digitaal contactstelsel waarin professionals (leerkrachten, thuishulpverleners, begeleiders en hulpverleners) hun betrokkenheid bij een jeugdige (0-23 jaar) kunnen aangeven door middel van een signaal.

Als twee of meer van die professionals zo'n signaal afgeven is er sprake van een match. Alle verschillende ondersteuners binnen één signaal worden als aparte match geregistreerd.

Indicator	2018-4	2017
Aantal signalen GGD geregistreerd in Verwijsindex	131	378
Aantal matches in Verwijsindex*	264	557

Percentage kinderen met overgewicht in groep 7

In het huidige beleidsplan van GGD Fryslân is, wat betreft de bovenlokale aanpak, gekozen voor de focus op twee leefstijlthema's, namelijk alcohol/drugs en overgewicht. In het verlengde daarvan zijn deze en de volgende indicator opgenomen. Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal kinderen in groep 7 met overgewicht (excl. obesitas) en het totaal aantal kinderen in groep 7.

Indicator	2018-4	2017	Referentie groep 2017
Percentage kinderen met overgewicht in groep 7	11,8%	10,5%	13,9%

Percentage jongeren dat in de afgelopen 4 weken alcohol heeft gedronken in klas 1 en 2 Voortgezet Onderwijs (VO)

Evenals de voorgaande indicator opgenomen op basis van de keuze in het beleidsplan GGD Fryslân. Geeft de verhouding tussen het aantal kinderen in klas 1 en 2 VO dat de afgelopen vier weken heeft gedronken en het totaal aantal kinderen in de bezochte klassen 1 en 2 VO.

Indicator	2018-4	2017	Referentie groep 2017
Percentage jongeren dat in de afgelopen vier weken heeft gedronken in klas 1 en 2 Voortgezet Onderwijs	10,8%	10,7%	15,2%

Pijler 2: Uitvoering gezondheidsbescherming

Percentage contactmomenten op basis van indicatie

Voor deze eigen indicator is als gevolg van het steeds meer gebruik maken van de ruimte die het Landelijk Professioneel Kader (LPK) biedt, is geen betrouwbaar cijfer meer beschikbaar. De indicator wordt dan ook geschrapt.

Indicator	2018-4	2017
Percentage contactmomenten op indicatie	-	12,8%

Opkomst groeps vaccinatie

Het Rijksvaccinatieprogramma beschermt kinderen tegen een aantal ernstige infectieziekten. De vaccinatiegraad moet ten minste 90% zijn om voldoende bescherming te verkrijgen voor de groep (herd-immunity).

De indicator geeft inzicht in de opkomst voor de (groeps)infectieziekten bof, mazelen en rode hond (BMR) en difterie, tetanus en polio (DTP) op de leeftijd van 9 jaar.

N.B. In het tweede halfjaar krijgen degene die niet zijn geweest een nieuwe oproep. De effecten daarvan zijn niet zichtbaar in de Bestuursrapportage over 8 maanden maar wel in de jaarrekening.

Indicator	2018-4	2017-4	2017
Opkomstpercentage BMR 9 jaar	88,7%	90,5%	93,9%
Opkomstpercentage DTP 9 jaar	90,0%	90,0%	95,1%

Percentage indicaties Stevig Ouderschap

Stevig Ouderschap is opgenomen in het basispakket met de aanname dat, inclusief prenataal voor 6% van het aantal huishoudens extra ondersteuning op zijn plaats is.

Indicator	2018-4	2017
Percentage indicaties Stevig Ouderschap	6,0%	6,0%

Aantal geïnfecteerde meldingsplichtig categorie A, B1, B2 en C

Betreft het aantal verplichte meldingen van artsen in het werkgebied overeenkomstig artikel 22 van de Wet Publieke Gezondheid.

Indicator	2018-3	2017-3	2017
Aantal geïnfecteerde meldingsplichtig categorie A, B1, B2 en C	39	53	284

Pijler 3: Crises en calamiteiten

Gemiddeld aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door de GGD in opgeschaalde vorm zijn ondersteund.

Het gemiddeld aantal incidenten betreft het totale aantal incidenten in het werkgebied afgezet tegen het aantal gemeenten in het werkgebied. In de eerste maanden van 2018 zijn er geen incidenten geweest.

Indicator	2018-4	2017
Gemiddeld aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door GGD in opgeschaalde vorm is ondersteund	0,0 jaarbasis	0,5

Pijler 4: Toezicht:

Aantal uitgevoerde inspecties kinderopvang

Naar aanleiding van het niet realiseren van de geplande inspecties in 2017 heeft de uitvoering dit jaar de bijzondere aandacht. Bewust is sprake van een personele overcapaciteit van 10% teneinde (langdurig) ziekteverzuim en (onverwachte) toename van locaties te kunnen opvangen. De verwachting is dat hiermee de inspecties kinderopvang in 2018 voor 100% worden gerealiseerd.

Indicator	2018-4	2017-4	2017
% uitgevoerde inspecties kinderopvang	40%	-	92%
% uitgevoerde inspecties gastouderopvang (norm 5%)	3%	-	5%

3. Beoogde uitkomsten indicatoren 2019

In de conceptbegroting voor 2019 is opgenomen dat de beoogde uitkomsten van de indicatoren 2019 worden vastgesteld op tenminste gelijk aan de uitkomsten 2017, dan wel, ingeval de uitkomsten referentiegroep (voor zover deze bekend zijn) beter zijn, tenminste gelijk aan de uitkomsten referentiegroep. Dit laatste doet zich niet voor. De volgende tabel is daarmee een aanvulling op de (nog) door het algemeen bestuur vast te stellen begroting 2019.

Indicator	realisatie GGD Fryslân in 2017	realisatie referentie groep in 2017	beoogde realisatie GGD Fryslân in 2019
Pijler 1 - Monitoren, signaleren, advies			
% verwezen kinderen naar extern	4,7%	7,48%	4,7%
% gebruik meldcode kindermishandeling	0,09%	0,18%	0,09%
aantal signalen geregistreerd en aantal matches geregistreerd in Verwijsindex	378 557	- -	378 557
% kinderen met overgewicht in groep 7	10,5%	13,94%	10,5%
% jongeren dat afgelopen 4 weken alcohol heeft gedronken in klas 1 en 2 voortgezet onderwijs	10,7%	15,24%	10,7%
Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming			
% opkomst BMR 9 jaar	93,9%	-	93,9%
% opkomst DTP 9 jaar	95,1%	-	95,1%
% indicaties Stevig Ouderschap	6%	-	6%
aantal geïnfecteerde meldingsplichtig categorie A, B1, B2, C	284	-	284
Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises			
gemiddeld aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door de GGD in opgeschaalde vorm is ondersteund	0,5	-	0,5
Pijler 4 - Toezicht houden			
% uitgevoerde inspecties kinderopvang	92%	-	100%
% uitgevoerde inspecties gastouderopvang (norm: 5%)	5%	-	5%

4. Overige onderwerpen

Personen met verward gedrag

In afstemming met het Aanjaagteam Fryslân Personen met Verward Gedrag zal de GGD subsidie aanvragen bij ZonMw voor het versterken van de triage- en meldfunctie gemeenten/GGD.

Wijk GGD-er

De pilot met de wijk GGD-er is begin dit jaar gestart in Heerenveen. In eerste instantie wordt ingezet op verbinding met alle betrokken instellingen. Aandachtspunt is thans met name de doormelding vanuit de politie. Hierop is actie uitgezet.

Huisartsenzorg Leeuwarden

Op verzoek van De Friesland Zorgverzekeraar gaat GGD Fryslân de huisartsen in Leeuwarden ondersteunen in het kader van de zorg aan agressieve cliënten. Gelet op de verbinding met het dossier personen met verward gedrag wordt de gevraagde ondersteuning van belang geacht.

Supranet Community

GGD Fryslân verricht voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de deelname aan het Landelijk Suicide Preventie Actienetwerk (SUPRANET). Het netwerk heeft tot doel de samenwerking rond suïcidepreventie tussen partijen binnen én buiten de zorg te versterken. Zij zal zich daarbij richten op vroeg signalering en verbetering van de kennis om suïcidaal gedrag te herkennen en te behandelen. Harlingen heeft als eerste gemeente in Fryslân aangehaakt en de nodige inzet gepleegd met betrekking tot de samenwerking tussen partijen. Vanaf januari dit jaar worden ook in de gemeente Leeuwarden stappen gezet. Eind mei is weer een 2 weken durende publiekscampagne gehouden.

Vitale regio Fryslân

De Friesland Zorgverzekeraar en GGD Fryslân hebben subsidie verworven om samen met gemeenten een preventieprogramma uit te voeren dat moet leiden tot meer vitaliteit van de Friese burgers. In het project wordt uitgegaan van het werken met lokale pilots, maar ook van het delen van informatie met andere gemeenten, en van een provinciaal ontwikkel- en leertraject. Een uitgangspunt is ook om preventie op een integrale wijze te benaderen en in co-creatie te realiseren. Na de start van drie pilots vorig jaar zijn begin dit jaar weer vier gemeentelijke pilots van start gegaan. De stuurgroep heeft nu al de wens uitgesproken, deze vorm van samenwerken (DFZ-gemeenten-GGD) ook na de projectperiode voort te willen zetten.

Extra inzet vergunninghouders

De eerste maanden is in een groot aantal gemeenten gezondheidsvoorlichting gegeven aan vergunninghouders (ook als overloop van werkzaamheden 2017). De extra inzet jeugdgezondheidszorg is binnen de (gemeentelijke) teams geïmplementeerd. Activiteiten in het kader van gezondheidsbevordering worden in samenwerking met de gemeenten opgepakt. In de eerste vier maanden van 2018 zijn in totaal 239 vergunninghouders gehuisvest in Fryslân.

Omgevingswet

GGD Fryslân is in afstemming met de provincie en de gemeenten gestart met de voorbereidingen van een Omgevingslab Gezondheid in het najaar van 2018.

Academische werkplaats

In de oktobervergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid zal een voorstel worden voorgelegd over de doorstart van de Academische Werkplaats Noord-Nederland. De werkplaats zal functioneren als koepel voor de drie GGD'-en van Drenthe, Groningen en Fryslân met daarnaast het vervullen van het eigenaarschap van bovenregionale projecten. Dit alles uiteraard in verbinding met RUG/UMCG. Separaat wordt een Academische Werkplaats AntiBioticaResistentie (ABR) opgericht.